

# Jakie chrześcijaństwo dla Europy? Jaka Europa dla chrześcijaństwa?

**Rola Kościoła katolickiego  
w procesie integracji europejskiej**

**Publikacja zawiera zapis wystąpień i dyskusji  
z konferencji w Krakowie 12-13 września 2008 r.**

Wydawnictwo „Wokółnas” w współpracy Polsko-Niemieckiej  
Gliwice 2009 Haus der Deutsch-Polnischen  
Zusammenarbeit

PL - 45-068 Opole, ul. 1-go Maja 13/2

# Spis treści

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| Biskup prof. Tadeusz Pieronek |   |
| <i>Słowo wstępne</i> .....    | 5 |

## Otwarcie konferencji

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| Kardynał dr Stanisław Dziwisz   |    |
| <i>Otwarcie</i> .....           | 11 |
| Waldemar Pawlak .....           | 13 |
| Prof. Hans-Gert Pöttering ..... | 16 |
| Bronisław Komorowski .....      | 25 |
| Kardynał dr Angelo Sodano ..... | 31 |
| Prof. Jerzy Buzek .....         | 40 |

## Sesja I

### *Przyszłość Europy – nadzieje i niepokoje chrześcijan*

|                               |    |
|-------------------------------|----|
| Jacques Santer                |    |
| <i>Wprowadzenie</i> .....     | 45 |
| Prof. Rocco Buttiglione ..... | 46 |
| Bronisław Komorowski .....    | 51 |
| Elmar Brok .....              | 54 |
| Dr Hanna Suchocka .....       | 57 |

|                                                                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Homilia wygłoszona przez kardynała Stanisława Dziwisza<br/>podczas Mszy św. w katedrze wawelskiej</b> ..... | 69 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

## Sesja II

### *Jaka polityka wewnątrz Unii i według jakich kryteriów?*

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| Dr Stephan Eisel                     |    |
| <i>Wprowadzenie</i> .....            | 75 |
| Prof. Władysław Bartoszewski .....   | 77 |
| Arcybiskup prof. Reinhard Marx ..... | 86 |
| Othmar Karas .....                   | 90 |

### **Sesja III**

#### **Jak kształtować właściwe relacje wobec sąsiadów?**

Arcybiskup prof. Henryk Muszyński

*Wstęp* ..... 97

Dr Jacek Saryusz-Wolski

*Wprowadzenie* ..... 99

Kardynał prof. Péter Erdő

*Relacje wobec sąsiadów i wysiłki integracyjne w Europie* ..... 105

Dr Stephan Eisel ..... 109

Andrzej Grzyb ..... 112

Michel Eddé

*Chrześcijananie w Libanie* ..... 116

Lasha Zahvania ..... 120

#### **Podsumowanie i zakończenie konferencji**

Bogusław Sonik

*Podsumowanie* ..... 127

Ks. prof. Jan Dyduch

*Zakończenie konferencji* ..... 131